

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V upravnstvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnštvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 82.

V Ljubljani, v četrtek 11. aprila 1901.

Letnik XXIX.

S III. sestanka slovanskih časnikarjev.

I.

Dubrovnik, 6. aprila 1901.

Časnikarski sestanki po svojih pozitivnih sklepih po navadi nimajo posebnega uspeha. Bili bi velepomembni, če bi se enakomisleči možje, ki se boré za skupen celoten program, posvetovali, kako ga z združenimi močmi dosežejo. Shodi slovanskih časnikarjev pa združujejo ljudi najrazličnejših strank. Stranke ostajajo po shodih iste, kot so bile, in časnikar, ki je po navadi le trobilo svoje stranke, ostaja isti, kot je bil.

To uči izkušnja. Istina pa je, da se pri takih shodih ljudje spoznavajo, sklenejo se razne zveze, ki vodijo do skupne podpore v gotovih točkah. Tudi se v onem kraju, kamor pridejo časnikarji, narodna zavest probuja, in tamošnje ljudstvo ima priložnost, prirediti nedolžno manifestacijo.

Praga, Krakov — letos je na vrsti Dubrovnik.

Dubrovnik (Ragusa) je kraj, ki zasluži pozornost vsakega Slovana zaradi svoje res krasne lege in romantične zunanosti ter zaradi svoje zanimive zgodovine.

Luka dubrovačka je zarezana daleč v zemljo ter dobro zavarovana. Za velike ladije je sicer sedaj premajhna. Navadne barke in eden, dva velika parobroda se brez težave ukrajo, a ob večjem prometu ostanejo veliki parobrodi v Gružu (Gravosa) ob začetku luke. Od tod je peš dvajset minut v Dubrovnik.

Kakor trdnjava se vzdiguje z ogromnim utrjenim zidovjem iz morja. Bil je v starih časih res nepremagljiva trdnjava od morske strani. Belo zidovje, sestavljeno iz ogromnih rezanih kamenov, nakopičeno v solidni in ponosni veličastnosti zre mrzlo doli v sinje morske valove. Za tem mrzlim zidovjem pa žubori veselo južno življenje. Ljudstvo je hrvaško, razborito in podjetno ter ima v obnašanju uprav italijansko-živahen značaj.

Zidava je po benečanskem načinu. Krasne cerkve, med njimi zlasti renesanška stolnica, ukusna frančiškanska cerkev in druge opominjajo pri prvem pogledu na italijanske stavbe iz one dobe, ko se je renesansa spajala z gotiko v oni čisto posebni stavbinski slog, ki so ga krstili za benečansko gotiko. V mestni hiši in v loggii stare mitnice se dobe motivi, ki takoj spominjajo na palazzo ducale v Benetkah ali na znano loggio na glavnem trgu v Florenci. Jako ukusne in fine arkade v frančiškanskem samostanu pa so stavljene čisto v duhu laških lop iz najboljše dobe. Kapitoli ob raznih stavbah so čudovito raznovrstni in originalni. Najrazličnejši motivi so vklesani v ta kamen.

Zgodovina Dubrovnika je slavna in zanimiva. Ustanovljen je bil v prvi polovici razburkanega sedmega stoletja od begunov, ki so preživeli razdejavanje Epidama in Soluna. Najprej so mu gospodarili Bizantinci, a kmalu so si Dubrovčani priborili precejšnjo samostojnost, ki se je še vtrdila v boju s Turki l. 847. Kmalu je postal Dubrovnik glavno пристanišče za sosednjo Hercegovino. Živina, koze, zelenjava, sadje itd. je prihajala iz Hercegovine v Dubrovnik, da so jo tamošnji trgovci razpečevali po morju, oni so pa zlasti italijanske izdelke dajali v Bosno in Hercegovino.

Kmalu pa so začeli Benečani stegati svoje roke po Dubrovniku. L. 1078. je še zmogoslavno odbil Normane, ki so od Sicilije proti severu grabili po Dalmaciji, leta 1172. pa so Bizantinci vzeli Dubrovnik in podrl njegove utrdbe.

A žilavo mesto se ni dalo uničiti. Ob koncu dvanajstega stoletja začne Dubrovnik že zopet procvitati. Frančiškani in dominikani so se kmalu po svoji ustanovitvi nastanili v Dubrovniku ter povzdignili njegovo omiko, med tem, ko so njegovi trgovci z bistrim umom znali povzdigniti promet. V Bosni so bile velikanske zmešnjave. Razkol in patarensko krivoverje jo je razdevalo, in ta vpliv je segal prav do Dubrovnika. A ti vrli menihi so krepko stali na braniku, in Dubrovnik je bil nekaka misionska stacija, ki ni le obranila sveto vero, ampak jo tudi razširjala proti vshodu.

Takrat je bila cerkev ljudstvu res vse. Ne le učili so ljudstvo, ampak ga tudi pogumno branili proti sovražnikom. Dominikanci so imeli nalogo, da so branili Pločanska vrata, frančiškani so branili Pilska vrata, in kanoniki katedralne cerkve so imeli skrb, da ni sovražnik udrl pri Ribiških vratih.

Promet je pri tem vedno rasel. Cele karavane iz Bosne so donašale surovine, in umni Dubrovčanin je vračal zato sol, vino, drago sukno in razne industrijske izdelke. Tudi božjepotniki, ki so iz zapadne Evrope hodili v sveto deželo, so šli radi čez Dubrovnik.

Zato pa Dubrovnik ni trpel beneškega jarma, ampak je hotel biti prost in svoboden. Kot ljudovlada je Dubrovnik gospodaril ob vshodnem adriatskem obrežju od l. 1420—1808. V tem času so Dubrovčani hoteli posnemati Benečane. Priznati se jim mora, da so storiili mnogo lepega. Razširila se je njih moč na vse strani, uredili so šolstvo in mestno upravo, naredili krasen vodovod, pobijali Turke, sprejemali begune, ki so uhajali na Balkanu izpod krivega turškega meča, postavili one lepe stavbe, ki še sedaj pričajo o njih dobrem ukusu, krasili cerkve in povzdignili literaturo. Veda, umetnost in leposlovje se je gojilo v tem imovitem mestu. Hrvaška slovstvena zgodovina pozna mnogo slavnih Dubrovčanov iz te dobe, med katerimi je prvi slavni pesnik Gundulić, katerega lepi spomenik se dviguje sedaj sredi mesta.

Pa francoske vojske, ki so porušile beneško ljudovlado, so vzele tudi Dubrovniku svobodo. L. 1805 je po požunskem miru prišla Dalmacija pod francosko oblast, in dne 31. januarja l. 1808. je cesar Napoleon razpustil dubrovački senat in s tem končal ljudovlado.

Še sedaj pa na visokem drogu, kot spomenik nekdanje neodvisnosti, vihra na glavnem trgu bela zastava, ki ima v sredi sliko sv. Vlaha (Blaža), dubrovaškega patrona...

Tak je Dubrovnik. Iz ozkih, strmo v hrib zidanih ulic, po katerih se more hoditi le po strmih stopnicah, je privrelo ljudstvo na široki »stradon«, ki vihra v zastavah, da pozdravi slovanske časnikarje. Zastave vihrajo in godba igra.

II.

Dubrovnik, 7. aprila.

Ladijo, ki je dovozila novinarje v Dubrovnik, je v imenu mestne občine pozdravil grof dr. Kosto Vojnović, bivši vseučiliški profesor v Zagrebu, sedaj odvetnik v Dubrovniku, ki je prej igral kot politik veliko ulogo

v Dalmaciji. V pristanišču je čakala »Hrvatska glasba«, »Hrvatska radnička zadruga« in »Česká beseda« (to je društvo tukajšnjih Čehov, ki šteje okoli 40 članov). Po običajnih pozdravih v raznih slovanskih jezikih so se gostje v vozovih peljali v mesto, kjer je čakalo obilo ljudstva.

Udeležba ni ravno velika. Vsega skupaj je došlo 58 časnikarjev, dasi se jih je priglasilo do 120. Največ je Čehov in Poljakov. »Dom in Svet« zastopa o. Kalikst Tadin, mlad frančiškan, ki je dovršil nauke v Rimu in Parizu, jako izobražen in razborit dečko. Danes zjutraj smo si ogledali zidine trdnjave, ki se dvigujejo naravnost iz morja, kot bi bile prirasle iz globine. Ob vsej luki stoji zid, in pogled z njega na morje in mesto je diven.

Popoldne smo si ogledali slavni Lokrum (Lacroma). Pred Dubrovnikom se dviga iz morja ta najlepši med malimi južnodalmatinskimi otoki, in kdor stopi nanj, ima podobno čustvo, kakor oni, ki je našel oazo v puščavi.

Tu so sezidali benediktinci samostan. Majhen otočič — prej nego v eni uri se lahko parnik pripelje okoli in okoli njega — je roka pridnih menihov rešila devastacije, ga obdelala in pričarala iz pustega skalovja bujno južno vegetacijo.

Tu vse diha življenja. Kamor se ozre oko z morja na dalmatinsko obrežje, povsod vidi pusto skalovje in nevsmiljena, trda tla. Tu pa vse zeleni, vse diha polno, blagodejno dišavo nežnega cvetja, grm pri grmu, drevo pri drevesu, in vmes gredice in skrbno posuta pota — tu se vidi, da je pridna roka gojila tla — in tla so ji bila hvaležna.

Benediktincem je vlada vzela njih skrbno čuvano last, slednjič je prišel otok v last cesarske hiše. Rajni mehiški cesar Maksimilijan je prebival v nekdanjem samostanu, katerega je dal prezidati in zvišati. Oprava je pa bila jako preprosta in enostavna. V sobici, v kateri je prebival, je še vse pri starem. Poleg postelje je imel svečnik iz navadne pločevine, pribit na steno; stol, miza, vse je preprosto, kakor v kaki plininski koči. Po Maksimilijanovi smrti je dobil Lokrum prestolonaslednik Rudolf. Tudi on je umrl nesrečno, in cesar Franc Jožef je slednjič podaril Lokrum dominikancem, kateri ga sedaj varujejo in obdelujejo.

Tu se vidi, koliko je odvisno od pametnega zmerne gospodarstva. Kras je devastiran in opustošen, ker se je na njem roparsko gospodarilo. Gozdovi so se posekali, iz tal so pohlepni nenasitljivci hoteli v naglici izkopati zlato. Res postali so bogati, vzeli so tlom vse, kar so imela, a izarkali so rodno moč, izropali so zemljo in niso skrbeli, da se ji nadomesti, kar se ji vzame. In zato prebiva sedaj tam, kjer je živel prej bogataš, uboga kraška sirotinja in nima ne kruha ne novca.

Tu pa je benediktinski red, po pravilih svojega svetega ustanovnika, gospodaril zmerno in racijonalno. Iz zemlje menihi niso kovali kapitala, zato so jo pa ohranili plodno. S svojim lesom niso trgovali v levanto, zato pa ima otok sedaj bujno zelenje. Pravila benediktinskega reda so res za one čase, ko je najbolj prospeval ta red, bila velikanskega narodnogospodarskega pomena. Ohranila so kulturo, ukrotila divjake in oplodila zemljo.

Tu je občina dubrovačka pod senco južnega drevja in v zatišju duhtečega grmičja pogostila časnikarje. Ob čaši piva se

je precej govorilo. Dr. Čingrija je pozdravil novinarje v imenu Dubrovnika, ki izza časov republike še ni imel tako srečnega dne. Kazimir Eherenberg, urednik »Glosu Naroda«, je odgovoril v imenu Poljakov, za njim so nazdravili Rus Ščavinski, slovaški mučenik Svetozar Hurban Vajansky, v imenu Slovencev dr. Pukl, urednik »Südena«, ki je naglašal pomen slovanske solidarnosti za Slovence in Hrvate, in Sokol Tuma od »Moravske Orlice.« Tresić-Pavišić je v svoji napitnici udaril nekoliko po Srbih, ki so se odrekli udeležbi na sestanku iz mržnje proti Hrvatom, govoril jako gorko za Poljake in priporočal Rusom, naj bodo dobri Slovani. Za Hrvatoma iz banovine dr. Šarićem je slednjič nazdravil dr. Vergun, urednik »Slavjanskega Veka.« Ob najlepšem vremenu in sviranju godbe smo se vrnili v prijazni Dubrovnik.

S Stojalovskim sva se našla v cerkvi sv. Vlaha. Mož je bledega obraza z melanholičnim značajem, katerega še povečuje senca širokokrajnega pohlapljenega klobuka. »Koliko židov imate v Ljubljani?« me vpraša. »Pane dobrovzieju«, odgovorim, »prilčno dosti, celih 98, če se ne motim.« »Kaj? Še sto židov nimate? Čudna dežela! Da morem, vam jih iz Galicije pošljem takoj trideset-tisoč!«

Njegova sestra, ki je pisateljica, je hitela zabeležiti to čudo.

Tu spodaj ni židov, a Hrvatje trdijo, da so Srbi še hujši od židov. Iz razmerja med Hrvati in Srbi se da pač spoznati, da narodnosti ne tvorita le pokolenje in jezik, ampak da je narodnost rezultat raznih kulturnih faktorjev, ki vstvarjajo značaj ljudstvu. Skupno pokolenje je materialni temelj narodnosti, jezik je nje glavni nositelj, posrednik in zunanji znak, a formalni značaj dajejo narodnosti splošni kulturni faktorji, ki vplivajo na izobraženje, na pravost, na domače in javno življenje.

Srb je od Hrvata tako različen po vsem značaju, da je težko misliti, da bi se ta dva življa kdaj združila na podlagi jezikovne enakosti. Bizantinizem in razkol sta kriva, da je prišlo do tega. Bizantinizem je svetu znan zaradi dveh lastnostij. Na eni strani je nevroten ponos, ki ne sprejme razlogov in se trdovratno drži vsake zmote, na drugi pa klečeplazenje pred oblastjo, katero je na bizantinskem dvoru se kazalo v najgorši hinavščini. To je bil vzrok, da je Carigrad odpadel od Rima. Prepada se je naredil med vshodom in zapadom, in odrevenela razkolna cerkev ga je povečala, kjerkoli je mogla. Prišel je Turk in vzel Carigrad. V robstvu pod turškim jarmom se je ta značaj vedno bolj utrjeval. V razkolu se je ljudstvo enostransko razvijalo, idealna sila prave svobode, ki jo vedno varuje katoliška cerkev, je zamrla.

Katoliški Hrvat in pravoslavni Srb sta tako po dolgem razvoju prišla v to nasprotje, v katerem sta sedaj. Ali bo kdaj drugače? Kdo ve?

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. aprila.

Odlitovanje dr. Koerberja in Mažari.

Krogom, ki čestitajo avstrijskemu ministrskemu predsedniku k njegovemu najnovejšemu odlitovanju, so se pridružili sedaj tudi oficijelni Mažari. »Magyar Nemzet« pravi, da se politični svet Ogerske in nje javno

mnenje radostno pridružujeta onim, ki tem povodom čestitajo ministerskemu predsedniku. Ogri namreč zelo simpatično spremljajo vse one pojave, ki nameravajo utrditi ustanovnost Avstrije. Vodivni politiki naše dežele so prej in slej dokazali, kako mnogo jim je do tega, da morejo občevati z državo-posestrino, kot s konstitucijskimi državami. — Vsakomur je znano, da je v tej častitki le malo odkritosti. Mažari so sicer res hvaležni Koerberju, da se mu je posrežilo oživiti zopet osrednji parlament, in morda res raje vidijo ustavno, kot pa neustavno Avstrijo, toda to le vsled tega, ker jim je to v veliko korist. Kvotna deputacija jim je že dovolila, kar so zahtevali, delegacija stori isto, o nagodbi ni dvomiti, da bi se ne sklenila tako, kot ugaja Mažarom, vlada pa itak skuša vsreči vsaki najmanjši želji mažarskega soseda. Mažari potemtakem lahko simpatujejo s pl. Koerberjem.

Austro-ogerski poslanik pri Vatikanu.

Sedanji avstro-ogerski poslanik pri Vatikanu grof Revertera biva še sedaj na svojem mestu, kljub temu da so mu liberalni listi že minulo jesen določili naslednika v raznih osebah in se končno vstavili pri grofu Khevenhüllerju. Sedaj jim je izpodletelo tudi v tem oziru in poiskali so si kar troje novih mož, da bodo tem ložje zadeli pravega. Največ upanja ima po poročilu »N. Fr. Presse« biviš avstrijski ministerski predsednik grof Franc Thun, potem pa se še imenujeta grofa Nikolaj Szecsen in Karol Kuefstein, vendar pa je največ nade, da prodre prvi. No, avstrijski katoliki bi pač z veseljem vsprejeli vest, ko bi bil res imenovan prvoimenovani, kar pa seveda dosega še ni prav nič gotovo.

Krščansko dijaštvo v Budimpešti

je dobilo od mažarske liberalne strani udarec, kakoršnega pač ni pričakovalo samo, niti drugi krogi, izvzemši liberalce Szellove barve. Venca, ki so ga podarile krščanskemu dijaštvu budimpeštanske univerze budimpeštanske gospe kot priznanje za njih vrlo postopanje, dijaštvo ni smelo položiti na grob cesarice kraljice Elizabete, ker se je to smatralo za „neke vrste demonstracijo politične barve“. Pri tem odloku najvišjega dvornika je po soglasnem sporočilu predsednik imel prvo besedo ministerski predsednik Szell, pri katerem so se „informirali“ o gibanju krščanskega dijaštva. Naravno, da je zbog tega največja radost v liberalnem taboru to in onstran Litve. Križ je postal torej nekak znak za politične demonstracije! Morda nas prisilijo, da snemamo križe celo z naših cerkva, ker bodejo v oči žide in liberalce. In potem, ali je v Avstriji morda preveč lojalnosti in patriotizma, da ga je bilo potreba nekoliko zadušiti? Ali so se pojmi res do cela zmešali?

Dogodki v Nici.

Predsednik francoske republike Loubet se nahaja s svojim zunanjim ministrom Delcassajem na jugu Francije. Pozdravlja ga ondoto prebivalstvo in mu prireja burne ovacije, pozdravlja ga pa tudi italijanska mornarica, ki ga je prišla počastiti v Nico z več ladjami. Ta pozdrav ima pač poseben namen. Italija neobhodno potrebuje prijateljstva Francije, ker se v trozvezi ne počuti posebno dobro, in ker se morda prej ali slej lahko zgodi, da je v tej zvezi ne bodo marali. In že so mislili italijanski prvaki, da so si povsem naklonili srca Francozov. V tej veri jih je tudi potrdil ukrep ruskega admirala Birilewa, ki je odpozval iz francoskega pristanišča skoro vse ruske vojne ladje. Soditi je bilo na prvi hip, da se Rusija umika Italijanom na ljubo in da se sploh noče udeleževati sedanjih slavnosti. A motili so se. Ruski admiral je storil omenjeni korak samo raditega, da napravi nekoliko prostora laškim ladjam, a oficijelno je bila Rusija ravnatoko zastopana ali pa še odličnejše, nego Italija, in Loubetu na čast je ruski admiral priredil banket. Loubet je napil carju Nikolaju in sicer preje, predno se je to zgodilo na čast italijanskemu kralju. Italijani torej niso mnogo napredovali.

Kaj je »mandžurska pogodba«?

V zadevi rusko-kitajske pogodbe glede Mandžurije je bilo objavljenih v zadnjem času toliko različnih poročil, da tudi oni, ki pazno sledi dogodkom v Kini in raznim iz-

javam oficijelnih in neoficijelnih listov, sedaj več ne ve, pri čem da je. Mej tem, ko se je pred nedavnim istodobno poročalo, da Kina ne podpiše mandžurske pogodbe, in pa, da je ista že davno podpisana, izjavljajo sedaj pooblašeni ruski zastopniki v inozemlju, da Rusija sploh ne zahteva, naj bi se sklenila taka pogodba, in da se o tem predmetu sploh več ne mara pogajati. Zvesta prvotnemu, že večkrat objavljenemu programu bo Rusija mirno čakala, kako se razvijo stvari na kitajskih tleh. — Ta oficijelna izjava je izšla potem ruskega korespondenčnega urada takoj nato, ko je vladni »Regierungsbote« objavil znano izjavo, katero so mnogi tako tolmačili, da Rusija obdrži Mandžurijo kakor dosedaj. No, temu tudi najnovejša vladna izjava ne oporeka in se torej sme trditi, da ostane ozir Mandžurije vse pri starem, naj se s podpisom pogodbe tudi čaka, dokler se poležejo prvotni viharji.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Kako župan Hribar sklepa pogodbe. V včerajšnji seji obč. sveta se je razkrila zanimiva skrivnost. Razkrilo se je, da Hribar daje naročila tverdkam, ne da bi imel za to dovoljenje obč. sveta. Tako gospodarjenje z občinskim denarjem je res vzorno! Šlo se je za to, kako naj se uredi konci novega Franc Jožefovega mostu. Znano je, da je tverdka, ki gradi most, svoječasno predlagala obč. svetu, naj se ob koncih mostu zgrade štirje krilati levi, a obč. svet je to ponudbo svoječasno radi prevelikih stroškov odklonil in naročil tverdko, naj predloži kak nov načrt. Tverdka je napravila načrt za masivne polupiramide. Ta načrt stavbinskemu odseku ni ugajal in prevladovalo je v njem mnenje, naj bi se zopet vzel v pretres načrt o krilatih levih, za katere je tverdka nastavila to-le ceno: za bronaste leve 16.000 kron, za bakrene leve 12.800 kron in za leve iz črnke 8000 kron. Gospodje v stavbinskem odseku so se za trenotek res »ogreli«, kakor je povedal včeraj poročevalec obč. svetnik Žužek, za krilate leve iz bakra za 12.800 K, potem pa so vendar imeli pomisleke na prazno mestno blagajno, in rezultat vsega sklepanja stavbinskega odseka je bil, da je stavbinski odsek sklenil, naj bi se parapetni konci mostu proti konci vzdignili in na kar naj bi se na končni povišek postavil steher za električno razsvetljavo. Odsek je torej priporočal obč. svetu, naj se napravijo taki konci, ki bi veljali samč 2600 kron in bi vendar zadoščali. A glej, kaj se zgodi! Hribar nabere svoj obraz v najslajše gube modrega gospodarja in pove obč. svetu, da je že naročil izdelovanje detailnih načrtov za krilate leve, češ, da se je stavbinski odsek 11. marca zavzel za krilate leve. Hribar je izjavil, da so načrti že gotovi, da je zastopnik tverdke že v Ljubljani, in da se delo prične takoj, toda ne z »levi« za katere se je »ogrel« stavbinski odsek, ampak, da je on Ivan Hribar določil, naj se za 12.800 K naredi mestne zmaje. — Tako je Ivan Hribar »zglihal« za 12.800 kron, ne da bi imel za to dovoljenje od občinskega sveta in ne, da bi počakal končnega poročila stavbinskega odseka. Tudi, ko bi stavbinski odsek Ivanu Hribarju izrecno naročil, naj takoj naroči krilate leve, ne bi smel po našem mnenju Ivan Hribar to storiti, ker v stavbinskem odseku je samo par mož — mero-dajen more biti samo sklep celotnega občinskega sveta.

Izgovor Hribarjev, »da 12.800 kron pri taki monumentalni stavbi ne pride v poštev«, je piškav, kajti zanj 12.800 kron res ne pride v poštev, pač pa bodo vsi obremenjeni davkoplačevalci, bodisi obrtniki ali trgovci, bridko čutili razloček mej 2600 kronami in — 12.800 K.

Poročevalec stavbinskega odseka občinski svetnik Žužek je napram županovim izvajanjem dejal, da je čudna trditev, kakor da bi stavbinski odsek svojega mnenja ne smel premeniti, ko bi storil to občinski svet, bi bilo kaj drugega. Stavbinski odsek ima dolžnost in pravico, se dalje razgovarjati. Proti levom se je stavbinski odsek končno izrekel radi tega, ker bi se slabo reprezentirali. Most je poševen,

steber, na katerem bi bili levi, bil bi 4 m. visok, takoj za njim pa bi bil 5 metrov oddaljen kandelaber za elektriko. Krilati levi bi ob koncih mostu provzročali senco in prav verjetno je, da bi tako se večkrat ondikdo povozil. Odločilno za sklep stavbinskega odseka pa je bilo, da si mesto par sto kron lahko prihrani za potrebnejše stvari, ki še čakajo rešitve in za katere bo treba misliti, kje denar dobiti.

Nadejali smo se, da bodo ti argumenti občinskemu svetu zadoščali in da bo občinski svet odločno povedal Ivanu Hribarju, da si prepove na stroške davkoplačevalcev brez dovoljenja občinskega sveta naročati karkoli. A kaj še! Občinski svet je premenil svoje mnenje o krilatih levih, katere je imel še pred par meseci. Bog ve, ako se je včeraj večina občinskih svetnikov spominjala, kako je pred meseci radi prevelikih stroškov, ki jih ima itak že novi Franc Jožefov most, zavrgla načrt o krilatih levih — dejstvo je, da je včeraj občinski svet na predlog dr. Bleiweisa »naknadno« pritril Hribarju in odobril svoto 12.800 kron za zmaje ob koncih Franc Jožefovega mostu. Mej prvimi, ki sta roko vzdignila, bil je kandidat Josip Turk in seve — Škrjanec. Ali se sedaj komu čudno zdi, zakaj se ta obč. zastop tako brani opozicije v občinskem svetu?

Nova gimnazija na Vodnikovem trgu. Vlada se je odločila za zgradbo nove gimnazije na mestu starega licealnega poslopja in prosi občinski svet, da ugotovi nivele, predno se dajo izgotoviti podrobni načrti. Po vladnem načrtu bi od sedanjega prostora odstopilo se mestni občini proti plačilu za regulacijske namene 1096,56 kvadratnih metrov. Ta svet bi občina porabila za novo projektovane ulice mej Vodnikovim trgom in šolskim drevoredom in za razširjenje dosedanjih ulic. Vlada želi vedeti, po čem bi mestna občina plačala dotični prostor. Vlada se sklicuje na § 7. mestnega stavbinskega reda, češ, da se mora posestnikom prostor plačati, ako se umaknejo v novo stavbeno črto. Stavbinski odsek predlaga nasproti temu mnenju, naj se ta zadeva smatra kot parcelacijo, in sicer je parcelacija določena tako, da bo na jednem delu sedanjega prostora stala nova gimnazija, na drugem delu pa bi bilo prostora še za dve ali tri nove hiše. Sklenilo se je zopet, da bo strmec od Kopitarjevih ulic do nove projektovane ulice znašal 2 odstotka, od nove ulice naprej pa se strmec zjednači na 1:17 odstotkov. Vlada se je pozvala, naj predloži razdelitveni načrt, ako pa bi vlada vztrajala na tem, da mora mesto od vlade odstopivši prostor kupiti, tedaj naj se predloži sprememba regulacije v tem delu mesta in se naj opusti novo projektovana ulica, razširi pa samo Semeniške ulice na dvanajst metrov.

Ob tej priliki se je vnel prepirček mej občinskim svetnikom dr. Tavčarjem in Hribarjem. Dr. Tavčar je trdil, da se gre za zazidan prostor in da ne more biti govora o parcelaciji, končno pa je moral umolkniti in se udati Hribarjevemu mnenju.

Za napravo žive ograje primestni ljudski šoli na Barju se je določila svota 180 kron.

Protest proti oddaji mestnih del dražjim ponudnikom je bila kaj poučna točka ljubljanskim volivcem. Znano je, da je občinski svet že opetovano oddal dela dražjim ponudnikom. Zadnjič je mestna dimnikarska dela oddal znanima pristajema magistratne stranke, Striclju in Vrhovcu, dasi sta bila dva druga ponudnika, Spitzer in Dopfer, znatno cenejša. Gospod Spitzer je vložil protest proti takemu oddajanju mestnih del ter je v svojem protestu povdarjal, da se je dražja Stricljeva in Vrhunčeva ponudba sprejela, ko je že določeni rok potekel. Poročevalec o tej zadevi je bil obč. svetnik in Stricljev prijatelj Turk, ki je sosebno znan po draženju mestnih voženj! Vsak ugovor se navadno prebere, J. Turk pa včeraj Spitzerjevega ugovora ni hotel prebrati in predlagal, naj se ugovor odkloni, ker se je razpis postavno izvršil. Razume se, da bomo mi Spitzerjev ugovor ponatili, da občina izve, kako se oddajajo mestna

dela in zakaj se nekateri v obč. svetu boje opozicije.

Konec se je. Odobrilo se je končno poročilo klavničnega ravnateljstva, poročilo o prizivu hišnega posestnika Avg. pl. Wurzbacha pa se je odstavilo z dnevnega reda. Občinski svetnik Trdina je želel, naj se v ulicah poleg Zatiškega dvorca preskrbi razsvetljavo in da se na desnem bregu Ljubljanice nekateri osušeli kostanji nadomestijo z novimi. Sprejela se je resolucija občinskega svetnika Žužka na osrednjo vlado, naj se deželnemu predsedniku pri določitvi glede olajšav potresnega posojila da ob stran posvetovalna komisija.

Dopisi.

Od D. M. v Polju. Od dne 26. marca do 1. aprila imeli smo ponovljenje svetega misijona. Čast. oo. Doljak, Vrhovec, Žužek in Kunstelj so na prižnici in v spovednici z vso vneto prenavljali srca vernikov, ki so kljub slabim potom redno napolnjevali našo dokaj prostorno cerkev. K sklepu misijona je prišel tudi prevzvišeni knezoškof, ki je v sklepem gorečem govoru bodril ljudstvo k stanovitnosti. Posebno lepa je bila v nedeljo popoldne procesija, katero je vodil Prevzvišeni. Dvomili smo, jeli bo procesija mogoča zavoljo snega — toda občinski in drugi možje so prosili zanjo in priredili pot, da je bilo mogoče iti s procesijo. Občinski zastop je z g. županom vred spremljal Najsvetejše z gorečimi svečami. Tako je prav! Ne bodimo krščanski samo v besedah, temveč dejanju kažimo versko zavest, ne oziraje se na nekaternike, ki z mlačnostjo ali celo z zaničevanjem gledajo na vsak pojav krščanskega življenja!

M. Rihar.

Iz Trnovega pri Ilir. Bistrici, 9. aprila. (Gospodarsko društvo v Trnovem pri Ilirski Bistrici.) Tukajšnje pred par leti ustanovljeno gospodarsko društvo kaj vrlo napreduje. Zastonj so že pri pričetku zvite liberalne buče prerokovale, da bode društvo z ogromnim deficitom kar čez noč izginilo za vedno. Le pomislite, gospodarsko društvo šteje čez 790 udov! Reslepo število. Ker ogromnega dela v gospodarskem društvu ne morejo zmagati, sklenilo se je, da napravijo filijalki, eno na Premu, drugo pri Št. Mihelu (pri Št. Petru). Filijalka pri Št. Mihelu že izborno deluje, na Premu prično prodajati te dni. Mogoče se bode nesramni dopisnik »Slov. Naroda« še bolj trudil, našega spoštovanega gosp. župnika Križaja blatiti, pa zastonj, mi kmetje predobro poznamo blago dušo našega župnika, pomagal je že stoterim iz raznih stisk, in hvaležni mu bomo vedno. Čuje se, da ponuja gospod Repinc, trgovec na Premu, večjo svoto imejiteljici hiše, samo da bi ista ne dala hiše gospodarskemu društvu. Da, gospod Repinc, cene se bodo znatno znižale. Liberalni trgovci so res čudaki. Povem Vam le jeden slučaj: Gospod Ivan Tomšič, veletržec v Ilir. Bistrici, je gotovo jeden največjih nasprotnikov gospodarskega društva. Ta gospod je ob času volitve svojim dolžnikom razposlal listke, da morajo svoje dolgove takoj plačati. Gospod Tomšič je namreč mislil, kdor ho s »farji« volil, mu bodem že pokazal. Pa vrezal se je močno, ljudstvo je vse jedno po svoji zdravi pameti volilo in tako je tudi prav. Sedaj pa pride še nekaj bolj imenitnega. Ravno isti gospod Iv. Tomšič sedaj nadleguje poslovodjo gospodarskega društva, naj njemu turško v mlin vozijo, naj mu moko odkupujejo itd. Kaj takega se ne najde z lepa.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. aprila.

Vspored za romanje na sv. Goro pri Gorici dne 13. in 14. aprila 1900: Odhod z južnega kolodvora v saboto zvečer 7. uri 35 m. Vdeležniki naj bodo tedaj najkasneje ob 7. uri vže na kolodvoru. — Prihod v Gorico okoli 3. ure zjutraj, na sv. Goro okoli 6. ure. — Pridiga in sveta maša. — Spovedovanje in skupno sv. obhajilo. — Pridiga presvetl. knezoškofa in pontifikalna sv. maša ob 10. uri. — Odhod z sv. Gore ob 3. popoldne na Kostanjevico. — Odhod iz Gorice — približno okoli 7. ali 8. ure. — Za spremnico dobi sleherni zadnja

dva dni pravi vozni listek, če ne pri samostanskem vratarju — pa na kolodvoru pred odhodom vlaka. — V Gorici bodo na razpolago omnibusi — izvoščeki do Solkana za one, ki se bodo želeli peljati. — Vozni listek veljal bo le za ta posebni vlak. — Vsak naj skrbno shrani vozni listek, da ga ne zgubi. — Potniki z Gorenjskega naj pridejo v Ljubljano v saboto popoldne z vlakom 4^{1/4}. — Kakor čujemo, je romarjev oglašanih okoli 800. — Vdeležniki naj se zbera na restavracijskem vrtu na južnem kolodvoru.

Na III. kongresu slovenskih častnikarjev v Dubrovniku so bili štirje Slovenci: gg. Jak. Pukl, dr. E. Lampe, Andr. Gabršček in Jak. Dimnik.

Umrli je po vsem Slovenskem znani misijonar o. Janez Ev. Stare, S. J. 8. apr. v 78. letu svojega življenja v Ogrskem Trnovem (Tyrnau). Bodi blagi misijonar v molitev priporočen vsem duhovnom in laikom, zlasti tam, kjer je deloval v misijonih.

Gospod dr. Triller, advokat v Ljubljani, je v predvčeršnjem »Narodu« priobčil »Poslanec«, za katero pa uredništvo »Naroda« odklanja odgovornost. Gospod dr. Triller je namreč pri vzklicni razpravi pretekli četrtek, ko se je bal za izid pravde, povdarjal, da nikakor ne dvomi na osebni časti gospoda dr. Šusteršiča, da ta čast pri tej pravdi ni prav nič prizadeta, če tudi bi sodišče Svetlina oprostilo. Svetlin je bil oproščen — toda gospod dr. Triller je moral očitno debele požirati, ker se je drznil pri razpravi čast dati, komur gre. Zato se v predvčeršnjem »Poslanem« zvija in zagovarja na vse strani. Ubogi dr. Triller! Koliko žalostnih mora v zadnjem času prenesti. Najprej ga je dr. Tavčar tako lepo škartiral kot kandidata za mestni zbor — potem utegne še dr. Tavčar postati ljubljanski župan — potem zgubi po liberalnem receptu dr. Triller zastopstvo ljubljanskega mesta (ker liberalci vsak za se pobere, kar mu je dosegljivo) in potem — hajd nazaj v tolminske hribe ali Bog vedi kam! Nam se ta gospod resnično smili. V nepravem času je malo preveč zidal na gospoda Hribarja, kojega županske moči menda že močno pojemajo. — Toda vrnimo se k »žlindri«. Dr. Triller je v Kamniku trikrat in na vzklicni razpravi trikrat naglašal, da v pravdi ni angažirana dr. Šusteršičeva osebna čast, in izjavil, da je o intaktnosti dr. Šusteršičevega osebnega poštenja popolnoma prepričan, a zdaj se ta gospod v svojem »Poslanem« dela, kakor da bi bile vse te njegove izjave — zrak! Da to čudno obnašanje Svetlinovega zagovornika zdaj po pravdi še bolj osvetlimo, konstatujemo še to dejstvo, da je bil on, Svetlinov zagovornik, sam o Svetlinovi krivdi prepričan ter da je sam dvomil na tem, da bi razsodba kamniškega sodnika pri deželni sodnji obstala. Ali si bo upal g. dr. Triller tudi to tajiti?

Javno predavanje. Sinoči je govoril v Katoliškem domu č. g. J. Godec o suženjstvu, katero vlada v raznih oblikah še dandanes v raznih deželah. O zanimivem predavanju spregovorimo jutri kaj več. Prihodnjo sredo 17. t. m. bo govoril g. dr. E. Lampe o unijastvu.

Osebnosti. Definitivna sta postala provizorični nadinžener gosp. Al. Muck v Kranju in provizorični inžener gosp. Iv. Jakšič v Postojni.

Knjige »Matice Hrvatske« so danes došle v Ljubljano.

»Meščanski klub« ima danes ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek v svojih društvenih prostorih v »Katoliškem Domu«. K obilni udeležbi uljudno vabi člane in njihove prijatelje — odbor.

Slovenski sotrudniki pri slavnostni knjigi biskupa Strossmayerju. Pri knjigi »Spomen cvieče iz hrvatskih in slovenskih dubrava«, katero je izdala v proslavo Strossmayerjevega jubileja »Matica Hrvatska« in katero dobe tudi proti neznatni odškodnini naročniki »Hrvatske Matice«, so sodelovali izmed slovenskih pisateljev naslednji gg.: Janko Barle (Ob Kolpi), Benkovič Jožef (Slovenski duhovniki gojitelji prosvete), Aškerc Anton (V kripti dja-kovske katedrale), Gregorčič Simon (Slovenci biskupu Strossmayerju), Gangl Engelbert (Rodbinska sreča), Govekar Fran (Vanda), Kostanjevec Josip (Bila je pomlad), Lah Evgen (Josip Jurij Stros-

smayer in »Slov. Matica«), dr. Fr. Lampe (Verstvo in narodne šege — zlasti Sloven-ec), Lavtižar Josip (Izvir Save-Dolinke), Medved Anton (»Samsonov genij«), Meško Fr. Ks. (Pšenično zrno), dr. Matija Murko (Početek Gajevih »Novin« in »Danice«), Fran Neubauer (Končan je sen), Rajko Perušek (»Poštenjak«), Rutar Simon (Nekaj o bojnem bratstvu Slovencev in Hrvatov), Ivo Šorli (Med hrastjem), dr. Ivan Tavčar (Pomlad), Anton Trstenjak (Odlomek iz ogerskoslovenske književnosti), dr. Fran Vidic (V hiši sloven-skemu slovestvu mecen), Vrhovnik Ivan (Sloven-skemu slovestvu mecen). Od slovenskih slikarjev in kiparjev so sodelovali: Grohar Ivan (V nedeljo zjutraj), Koželj Anton (Opravljanje neveste), Šubic Janez (Sv. Martin), Šubic Jurij (Sv. Kozma in Damijan), Vavpotič Ivan (Martin Krpan z Vrha), Vesel Ferdo (Študija), Zajc Ivan (Angel varih).

Pravda Faleschini. Poroča se nam: J. Sever je bil svoj čas Faleschinijev pi-sar. Vseled znane pravde je bil Sever ob službo. Ker je zmožen slovenščine, hrva-ščine, laščine in nemščine, dobil je službo pri grajenju nove železnice iz Gorice do Ajdovščine. Preselil se je z ženo in otrokom v Gorico, kjer je 1. aprila nastopil službo. Možu se torej še sanjalo ni, da bi jo popihal v Ameriko. Toda sumili so, da bi jo utegnil pobegniti, zato so ga prijeli in od-vedli na Žabjak; žena in otrok sta v naj-večji revščini. Pregreha njegova pa je baje ta, da je vknjiževal to, kar mu je gospodar ukazoval.

Pri Devici Mariji v Polji bode prihodnjo, to je belo nedeljo, veliki ro-marski shod. Vseled apostolskega pisma svetega očeta Leona XIII. z dne 19. junija 1900 se je obnovila starodavna božja pot s popolnimi odpustki pod navadnimi pogoji za vse, ki obiščejo ta dan tamošnjo župnijsko cerkev. Odpustki se morejo darovati tudi za duše v vica.

Nemški telovadci z južnih dežel hočejo postaviti v Gradcu spomenik svojemu »vzorniku« Jahnju.

Ponesrečil se je dne 5. t. m. popol-dne cestar Ant. Novljan iz vasi Ščit pri Tre-belevem. Padel je raz voza, naloženega s senom tako nesrečno, da je njegova desna noga prišla pod kolo in se večkrat zlomila.

Obesiti se je hotel danes zjutraj v Ljubljani železniški sprevodnik Šetina na svojem domu v Fröhlichovi hiši na Dunajski cesti. Žena ga je še o pravem času rešila. Prerezala mu je vrv.

Priprave za pričetek novih del v tržaški luki so se že pričele in se delajo ob obrežju lesene ograje. Najprej zasujejo kos morja od svetilnika do Josipovega po-mola, na katero zemljišče prenesejo ribji trg.

Samomor izvoščeka. V borovskem gozdu pri Trstu zastupil se je 22letni iz-vošček Fran Zabukovič. Prepeljali so ga v mestno bolnišnico, kjer so mu izprali želo-dec, ali bilo je že prepozno, kajti nesrečnež je kmalu potem umrl.

Vojak na dopustu morilec. Vojak na dopustu Zupančič je zabodel na Čil-pahu pod Trebelnem z bajonetom kočarja Kreseta v prsa. Krese je na mestu izdihnil, morilec je pa pobegnil proti Ljubljani.

Falb je uganil. Falb je prerokoval, da bode 10. april kritični dan druge vrste. Zadel je precej dobro. Kakor smo včeraj po-ročali, imajo na Gorenjem Avstrijskem ve-like povodnji. Včeraj zvečer smo imeli v Ljubljani nenavaden vihar, potem se je pa ulil močan dež. Tudi v Meranu na Tirol-skem so imeli včeraj zvečer po 10. uri pol ure trajajoč velik vihar s točo.

Mej koncertom pal v dvorano. Strašen prizor so doživeli te dni v Rona-cherjevi plesni dvorani na Dunaju. V dvo-rani je koncertovala godba Ziehrerjeva. 14-letni artist Valentin Stanton se je priplazil poslušat godbo na stekleno streho, kar se omrežje udere in mladi artist pade skozi steklo v napolnjeno dvorano. Padel je na nek nezaseden prostor, tako, da se je sam močno poškodoval.

Cerkev so zažgali. V Bajda na Oger-skem so doslej neznani ljudje zaprli cerkev, ko so se v cerkvi vršile molitve, nanosili slame okoli cerkve in cerkev zažgali. V

cerkvi je nastala grozna panika. S težavo se je posrečilo podreti zaprta vrata. Mnogo oseb je hudo opečenih.

Napadovalca na Pobedonosceva Lagovskega, je sodišče obsodilo na šletno prisilno delo.

Bolnico za tičke je v Londonu usta-novil angleški učenjak dr. Wall.

To je svoboda! Švica je gnezdo in vzgajališče anarhistov. Švica stoji na vrhuncu svobodne misli, naš Tavčar se je pa šele začel vpenjati proti temu vrhuncu. Ker je Švica že toliko napredovala, zato pa vidimo ondi tudi jako čedne razmere. Anarhisti se zbirajo v shodih in branijo anarhista Jaffeia izročiti Italiji. Dijaki, zlasti ruski dijaki, ki se na tujih tleh šolajo za nihilizem, so te dni divjali po Genfu in bombardirali ruski konzulat in onečastili ruski grb. Policija se ni dotaknila nikogar. »Narod« pa piše: Sim-patije inteligence so na strani izgrednikov. Svoboda zori!

Francoski framasoni na delu Z vidnim veseljem prinašajo te dni židovsko-liberalni listi vest, da se je francoska re-publika polastila prvega žen-skega samostana v Franciji. Za 1,040 000 frankov je namreč vlada na dražbi prodala samostan reda assumpcionistinj v Auteilu, ker so se sestre branile plačati novi krivični davek. V samostanu so se odgoje-vale deklice najodličnejših francoskih aristo-kratskih rodbin. Tu se je odgojila mejdru-gimi tudi prva soproga španskega kralja Alfonza. V letu 1846 je prešel grad z ob-širnim, 49.000 m² obsegajočim posestvom v last redovnic. Kupil ga je sedaj rimski bankir E. Pacelli, toda ker sumijo framasoni, daga je odkupil v korist redovnicam, sš bo vršila nova dražba. Ta red vlada dosedaj še ni potrdila in bi se ga bila baje polastila po-zneje itak na podlagi kongregacijskega za-kona. Redovnice se baje naselijo v Rimu. Značilno pa je, da celo židje in framasoni ne morejo redovnicam ničesar očitati, nego samo upor proti naloženemu krivičnemu davku.

Dela „mrtve roke“. V Newarku v severo-ameriških zveznih državah je umrl pred nedavnim škof Wigger, ki je uprav-ljal 19 let svojo škofijo in imel blizu 12.000 kron letnih dohodkov, a je umrl kot po-poln ubožec in niti toliko ni ostavil, da bi se bili pokrili pogrebni stroški. Vse svoje imetje je razdelil ubožcem in pa revnim di-jakom, ki so se posvetili duhovskemu stanu. Nikdar pa ni niti z besedico omenil, kam daruje svoj denar. Pogrebne stroške so po-ravnala razna cerkvena društva.

Kuga v Indiji narašča. Iz Indije se poroča, da kuga ondi silno narašča. V je-dnem tednu je obolelo na kugi 7000 oseb. Število smrtnih slučajev narašča. V Bombayu na teden umre 2600 ljudi.

Languagephone se imenuje nekega ameriškega učitelja, ki je fonograf pri-redil za učenje raznih jezikov. Potom tako prirejenega fonografa, ki besede čisto izgo-varja, se mnogi Američani s knjigo v roki, uče jezikov doma. Učitelja nadomešča »lan-guagephone«.

Koliko časopisov je na svetu? Vseh izvodov časopisov na svetu je v enem letu 12.000.000. Ko bi samo jeden najhitrejši stroj hotel to stiskati, potreboval bi 333 let. Ko bi vso to množino časopisov iz jednega leta naložili na en kup, bil bi ta kup visok 50 milj.

Kralj angleških cigarov. V Bir-minghamu je umrl »kralj« vseh v Angliji živečih cigarov. Ime mu je bilo Esan Smith ter je dopolnil 94. leto. Zapustil je ženo, s katero je živel 75 let, 5 sinov, 7 hčera in 200 vnukov in drugih potomcev. Esan Smit je razsojeval prepire mej angleškimi cigani.

Društva. (Katol. društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki priredi veselico na Belo nedeljo, dne 14. apr. 1901 v društveni dvorani. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrste 1 K, II. vrste 60 h., stojišče 40 h. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor. V s p o r e d: 1. M. pl. Farkaš: »Venec hrvaških pesmi«, udarja tamburaški zbor. 2. Nagovor g. predsednika. 3. A. Förster: »Pesen koroških Slovencev«, poje moški zbor. 4. A. Hajdrih: »Siroti«, poje moški zbor. 5. Ivanovič-Farkaš: »Du-navski valovi«, venec valčkov, udarja tam

buraški zbor. 6. Podoba Matere Božje ali Roparji pri Mariji Kulmski. Igro-kaz v petih dejanjih.

Darovi.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 16. marca do 8. aprila t. l. poslali pri-spevkov p. n. gospoda in korporacije: Uprav-ništvo »Slov. Nar.« 172 13 K, Ant. Lokar v Ajdovščini zbirko 5 K, župan Iv. Hribar po dr. K. Trillerju 50 K, ki jih je plačal nje-gov nasprotnik v kazenski poravnavi; župnik P. Buhinjec 10 K, Mohorjani v gorenjskih Radečah 4 K, vesela družba na Raki 2 K, Jos. Kontelj v Trnovem zbirko 10 K, šent-jakobski Mohorjani v Ljubljani po kapl. Fr. Ferjanciču 25-13 K, veletržec Fr. Kollmann od svetilniških cilindrov 105 K, dar 40 K in iz nabiralnika 5 K; omizje pri Kraljici v Višnji gori 230 K, učit. Ant. Špan v Slov. Bistrici nabral pri zborovanju slovenjebistriškega učit. društva 270 K, vesela družba v Podgorškovi gostilni na Ponikvi 5 K, arh. A. Aškerc za pirhe 5 K, litijske in šmar-tinske Slovence za pirhe 200 K (po »Slov. Nar.«), rajhenburški Harambaša s hajduki za pirhe 4 K, župnik Ljud. Jenko pri Sv. Duhu za pirhe 5 K; občine: Šempas 20 K, Globoko pri Brežicah 4 K, Stara Loka 20 K, Kokarje pri Mozirju 5 K, Volčji po-tok pri Radomlju 3 K, Podgora pri Dobre-poljah 5 K, Radovljica 30 K; posojil-nice: v Mokronogu 40 K, v Logatecu 40 K, v Trbovljah 20 K; po družnice: žen-ska v Celju 255 K, v Ljutomeru 50 K, ženska za Radovljico in okolico 200 K, moška v Kamniku 160 K, moška v Radov-ljici 82 K, ženska v Krškem 33 K, ženska in moška v Ribnici dohodek veselice 128-84 K (po »Sl. Nar.«), ženska v Ormožu 60-80 K, ženska šentpeterska v Ljubljani 392-40 K, za Ruše in okolico 100 K, v Slov. Bi-strici 108 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst, 11. aprila. Železniški mini-ster Wittek je došel sem, da si ogleda naprave v luki.

Dubrovnik, 11. aprila. Pred-sednik državne zbornice grof Vetter je za nekaj dni došel sem.

Dunaj, 11. aprila. Vest liberalnih listov, da je grof Franc Thun od-ločen za poslanika v Vatikanu, je neosnovana.

Dunaj, 11. aprila. Včeraj je na kongresu proti alkoholizmu zopet prišlo do hrupnih prizorov. Profesor Forel iz Švice je napadal zdravljenje z naravnimi pripomočki, kar je pro-vzročilo hud odpor pri pristaših na-ravnega zdravljenja.

Praga, 11. aprila. Dež. odbor je sklenil, da se pri regulaciji učiteljskih plač opustita pri ljudskih šolah peti in četrti, pri meščanskih šolah pa peti plačilni razred. Istodobno se odpravijo podučiteljska mesta, akti-vitetne doklade naj se pokrivajo iz fondov šolskih okrajev.

Trident, 11. aprila. Vsled napake pri električni vpeljavi je nastal vče-raj v tukajšnji operi ogenj, ki se je pa skoro pogasil. Škode je nad 12.000 kron.

Nica, 11. aprila. Predsednik Lou-bet je podelil ruskemu admiralu ve-liko častniški red častne legije.

Toulon, 11. aprila. Predsednik Loubet je mnoge častnike laške es-kadre odlikoval z redom častne le-gije. Vojvoda genuveški je izročil Loubetu imenom laškega kralja colier anuncijatskega reda.

Villafranche, 11. aprila. Ruska eskadra ostane tu osem dni.

Pariz, 11. aprila. Waldeck-Rous-seau odpotuje danes zvečer na nas-vet zdravnikov v Antibes in ostane ondi do konca parlamentarnih počit-nic. Zdravniki mu svetujejo popoln mir.

Monakovo, 11. aprila. Kralj Oton ima močno okrvavljenje ledvic. Krči se množe.

Berolin, 11. aprila. Spremljevanje voza nemškega cesarja s kolesarji se je opustilo, ker bi tako spremlje-vanje oviralo promet in bi kolesarji pri hitri vožnji v slučaju nevarnosti sploh težko skočili raz koles.

Berolin, 11. aprila. V bližini Al-tone so našli v nekem jarku odre-

zamo človeško nogo. Blizu nje so po-
tem zasledili človeško truplo 20let-
nega moža z globoko zarezo v vratu.
Prsa so bila tudi od vratu do tre-
buha prerezana. Druge noge niso
mogli dobiti. Umrjenec je mornar.
Mej prebivalstvom je veliko razbur-
jenje.

Zofija, 11. aprila. Tajni ukaz mi-
nistra notranjih stvari določa, naj se
Macedonci, ki hodijo brez določene-
nega posla po severno vzhodnih
krajih, takoj aretirajo.

Carigrad, 11. aprila. Sultan je
izrazil bolgarski vladi svoje zado-
voljstvo na aretiranju macedonskega
komiteja.

Bruselj, 11. aprila. Gotovo dej-
stvo je, da se Krüger poda v Ame-
riko. Dan odhoda še ni določen. Go-
tovo je, da Mac Kinley Krügerja
v sprejme v Washingtonu.

Washington, 11. aprila. Na Fili-
pinih se ustanovi civilna vlada.
Sodnik Taft bode generalni guverner.

London, 11. aprila. Reuterjev
urad poroča: Ob svojem zadnjem
bivanju v Oranje državi je izjavil
Botha (?), da je Dewetu um oslabe-
l (!), da se manjša število njegovih
prizvržencev in da njegovih dejanj
večkrat ni mogoče zagovarjati (!).
Nadaljevanje vojske je odvisno je-
dino le od Bothe, ki pa je sklenil
obnoviti mirovna pogajanja.

London, 11. aprila. „Morningpost“
javlja iz Bruslja, da se preloži sedaj
bojišče v severo-vzhodni del Trans-
vaala ob gori Zoutpans. Kraj je radi
raznih boleznih in neugodnega pod-
nebja absolutno nedostopen angleškim
četam. Buri, ki so se umaknili iz
Petersburga, so že na potu tje. Bodo-
či sedež transvaalske vlade bo
v Leydsdorp.

Berolin, 11. aprila. Grof Walder-
see poroča iz Pekina 8. t. m., da je
stotnik Meister zasledoval roparske
tolpe 30 km od Pekina in jih raz-
pršil. Ubitih je 20 roparjev.

Pri vživanju jedil. pri katerih se rabi kis,
ima že marsikdo neprijetno skušnjo. Opozarjamo torej
na neki izdelek najnovejšega časa, ki po izreku raznih
veščakov daje prekrasen jesi, to je kisov cvet
„Vinacet“ akcijske družbe Union v Pragi. Priporo-
čamo poskušnjo s tem cvetom, ki je po ceni, a vendar
na zelo lahek način podaja stalen, okusen, čist, jako
fin jesi.

Umrli so:

9. aprila. Frančiška Verhovc, posestnika hči, 4 ure,
Poljanska cesta 56, življenjska slabost.

Žitne cene

dné 10. aprila 1901.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 7.82 do 7.83
„ „ maj-junij	7.87 „ 7.88
„ „ jesen	7.92 „ 7.93
Rž za pomlad	8.03 „ 8.04
„ „ maj-junij	7.99 „ 8.00
„ „ jesen	7.09 „ 7.16
Turšica za maj-junij	5.46 „ 5.47
„ „ julij-avgust	5.59 „ 5.60
„ „ september-oktober	5.76 „ 5.78
Oves za pomlad	7.00 „ 7.02

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7.50 do 7.52
„ „ maj	7.58 „ 7.59
„ „ oktober	7.63 „ 7.64
Rž za april	7.73 „ 7.75
„ „ oktober	7.68 „ 7.69
Oves za april	6.63 „ 6.64
„ „ oktober	5.63 „ 5.64
Koruza za maj	5.18 „ 5.19
„ „ julij	5.31 „ 5.32

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 7.65 do 8.20
„ „ južne zel.	7.90 „ 8.25
Rž	7.90 „ 8.15
Ječmen	7.80 „ 8.25
„ „ ob Tisi	7.20 „ 8.25
Koruza ogerska	5.70 „ 5.80
Činkvant	6.75 „ 7.10
Oves srednji	6.95 „ 7.10
Fizol	8.00 „ 10.00

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celsijju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
10 9 zveč.	727.5	13.8	sl. jz.ah	dež	
7. zjut.	733.3	7.3	sl. svzh.	del. oblač.	9.1
11 2. popol.	733.0	16.6	sr. jvzh.		
Srednja večerajšnja temperatura 15.2 normale: 8.7					
Sinoči bliskanje, popolnoči vihar.					

Pojasnilo.

S tem naznanjam vsakomur, da se pravi
gostilni v Dobu pri Domžalah št. 76
„pri Leveu“.

367 3—1

Mihael Levec.

MATTONIJEV

GISSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim
vpehom rabi pri boleznih:

motenem prebavljenju,

želodčnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti
do jedi, zgagi itd., ter

katarih v sapilih,

zaslizenju, kašlju in hripavosti. (III.) 10 12

Izvirak: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih.
Prospekti zastavlj. in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassnik-u v
Ljubljani.

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v
dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cer-
kvenega in nadarbinskega premoženja. — Z
raznimi obratci in stvarnim kazalom. — Sestavil
Martin Poč. — Drugi, popravljeni natis.

Brožiran izvod knjige stane v „Katoliški
Bukvarni“ v Ljubljani 4 krone, trdo vezan v pol-
sagrinu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Naročajte „Socijalizem“!

Naročila sprejema g. Luka Smolni-
kar, stolni vikar v Ljubljani.

Proti malokrvnosti.

Železnato vino

lekarnarja G. Piccoli
v Ljubljani

dvornega založnika Nj.
Svetosti papeža

ima v sebi 90krat več železa

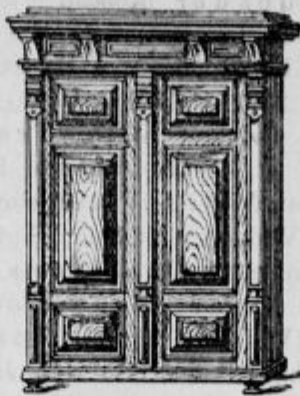
kakor druga po reklamni nezaslužno sloveča
china-železnata vina, katera čisto ni-
majo več železa v sebi, kakor vsako ceno na-
mizno vino. 7—12

Vsled tega največje jamstvo za iz-
datnost tega vina pri malokrvnih, ner-
voznih ali v sled boleznih oslabelelih osebah,
kakor tudi še posebej pri bledih, slabotnih
in bolehalnih otrocih. II. 590 50-41

Dobiva se v steklenicah po pol litra.

Mizarska zadruga

v St. Vidu pri Ljubljani

se toplo pri-
poroča pred
duhovščini in
vsemu p. n.
občinstvu v
naročitev raz-
novrstne

hišne oprave

ter tudi dru-
ge oprave,
temne in lika-
ne, poljubno

po želji izvršene. — Raznovrstne oprave iz-
vršujejo se v vseh po ljubnih slogih, lastnih
in predloženih vzorcih, najtrpežnejše in iz
dobro izsušenega lesa po nizkih cenah.

V prav obilno naročitev se priporoča

J. Arhar,
načelnik.

238 6

Nabirajte že rabljene

poštne znamke vseh dežel in vrst, tudi
najnavadnejše. S tem po-
magate ubogim dečkom pri vzgoji za duhovski stan.
Lepe nabožne spom. nke, zlasti križevniške rožne vence,
svetinice sv. Antona in praškega Jezuska dobite za
marke. — Pisati in poslati je pisarni »Bellehem« v
Bregenu (Predarlško). 1113 25—15

Učenca

sprejemem takoj za mizarski obrt.

371 2—1 Frano Kregar, Vižmarje št. 2.

Za pomladno in poletno dobo

priporočam gospodarjem in kmetovalcem, kakor tudi raznim podjetnikom svojo veliko zalogo po-
trebščin za stavbe: portland- in roman-cement, železo za vezi, storje, traverze,
železniške šine, okove za vrata in okna, trombe, cevi za vodovode, stedi-
nike (Sparherde).

Potem poljedelske stroje: slamoreznice, gepeljne, mlatilnice, fino izdelane, močne
pluge, stroje za posnemanje smetane, stiskalnice za sadje, najnovejše trombe
za gnojnice in drugo potrebno orodje za poljedelstvo.

Razno orodje za kovače, ključavničarje in mizarje.

Nagrobne križe, vlitte kotle, jeklo za svedre, tehtnice in uteže, žimo,
morsko travo, kakor veliko izber v kuhinjski opravi itd. po jako nizkih cenah.

Fran Stupica,

232 30—6

trgovina z železnino in specerijskim blagom,

Ljubljana,

Marije Terezije cesta šte. 1, poleg gostilne „pri Figovcu“.

Zavod za slikanje na steklu

Ed. Stuhl, Gradec, Ungergasse 3

izdeluje slikana okna za cerkve in hiše
v raznih slogih.

Gosp. Edvard Stuhl, umetnik za slikanje na steklu, je izdelal
za tukajšnjo farno cerkev sv. Križa v Poličanah dvojne okenj po 4.5 m
visoka in 1.5 m široka, jako umetniško in v največjo zadovoljnost. V
oknih so slike: krvava in nekrvava daritev. Cena obema oknom 360 gld.
Pridite in glejte! Jako sem zadovoljen in priporočam mojstra zlasti onim
gospodom, ki bi radi kaj lepega dobili, pa nimajo veliko denarjev na razpolago.

Župni urad Poličane ob južni železnici, dné 29. marca 1899.

Jan. Lenart, duh. svetnik, župnik.

Gosp. Edvard Stuhl, izdelovatelj slikanih okenj v Gradcu, je za
našo novo farno cerkev sv. Vida izdelal dvanaest okenj in sicer dvojne
okenj s slikami sv. Modesta in sv. Krescencije, druge z raznimi drugimi
slikarjimi ozaljšane. Vse je izvršil jako umetniško in popolno zadovolj-
nost. Ker tudi cene niso previsoke, zato umetnika toplo priporočim vsem
cerkvenim predstojništvom, ki si mislijo napraviti taka okna.

Farni urad Lucine ne Kranjskem, dné 19. oktobra 1899.

Anton Dolinar, župnik.

Tacih priznanj imam prečistiti duhovščini na razpolago še dokaj.

Vljudno se priporočam

322 18—1

Ed. Stuhl.

Dunajska borza.

Dné 11. aprila.

Skupni državni dolg v notab	98.30
Skupni državni dolg v srebru	98.15
Avstrijska zlata renta 4%	117.85
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	97.60
Ogerska zlata renta 4%	117.90
Ogerska kronska renta 4%, 200	93.10
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1685.—
Kreditne delnice, 160 gld.	708.—
London vista	240.30
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 117.62%	

20 mark	23.50
20 frankov (napoleonidor)	19.09
Italijanski bankovci	90.40
C. kr. cekini	11.31

Dné 10. aprila.

3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	181.—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	170.—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	207.45
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	95.35
Tisne srečke 4%, 100 gld.	141.75
Dunavske vravnave srečke 5%	257.75

Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	107.—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	94.35
Prijoritete obveznice državne železnice	—
„ „ južne železnice 3%	346.20
„ „ južne železnice 5%	122.50
„ „ dolenskih železnice 4%	99.50
Kreditne srečke, 100 gld.	397.50
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	400.—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	48.75
Ogerskega	25.50
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	17.30
Rudolfove srečke, 10 gld.	56.—

Salmove srečke, 40 gld.	204.—
St. Genois srečke, 40 gld.	232.—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	339.—
Ljubljanske srečke	58.75
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	282.—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gld. st. v.	6250.—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	841.—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103.—
Splošna avstrijska stavbna družba	156.—
Montanska družba avstr. plan.	485.50
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	461.—
Papirnih rubljev 100	253.50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za gube pri frebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako frebanje.
Kulaniina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

l., Wallzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocoga
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.